

Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb.

Přírodní památka
Rozštípená skála

1 Název zvláště chráněného území:

Rozštípená skála

2 Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

přírodní památka – dále jen „PP“ (ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění – dále jen „zákon“)

3 Předměty ochrany a jejich popis:

3.1 Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Typický skalní útvar Žďárských vrchů s balvanitými sutěmi, vegetací silikátových skal a drolin a přilehlými lesními porosty.

3.2 Popis předmětů ochrany:

A. ekosystémy

název ekosystému	plocha (%)	popis ekosystému
Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin (S1.2) svaz <i>Asplenion septentrionalis</i>	15	skalní útvary Rozštípené skály Vegetace asociace <i>Asplenio trichomanis</i> - <i>Polypodietum vulgaris</i> . V mechovém patře rostou běžné druhy mechorostů, nejčastější je rokyt cypřišový (<i>Hypnum cupressiforme</i>). V bylinném patře se vyskytují typické kapraďorosty osladič obecný (<i>Polypodium vulgare</i>), sleziník severní (<i>Asplenium septentrionale</i>) či sleziník červený (<i>Asplenium trichomanes</i>).
Suťové lesy (L4) svaz <i>Tilio-Acerion</i>	47	balvanité sutě na svazích pod skalami Lesní porost asociace <i>Arunco-Aceretum</i> s dominancí měsíčnice vytrvalé (<i>Lunaria rediviva</i>) v bylinném patře. Z dalších druhů přistupují např. pitulník horský (<i>Galeobdolon montanum</i>), kopytník evropský (<i>Asarum europaeum</i>), samorostlík klasnatý (<i>Actaea spicata</i>), apod.

B. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru
Rozštípená skála	Pyroxenické erlany, kvarcity a ruly strážeckého moldanubika	skalní stěna typu svahového mrazového srubu členěného puklinami, délka 75 m, výška 15 m, pod skalami balvanité sutě

4 Cíl ochrany:

Zachování geomorfologicky význačného skalního útvaru s okolními balvanitými sutěmi a jejich pokryvnou vegetací. Postupná přeměna prostorové, věkové a druhové skladby lesních porostů směrem k přírodě blízkému lesu a na něj vázaných rostlinných a živočišných společenstev.

5 Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6 Návrh bližších ochranných podmínek přírodní památky:

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené přírodní památky bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) provádět průzkumy a výzkumy s výjimkou těch, které jsou zadávány nebo prováděné příslušným orgánem ochrany přírody
- b) zřizovat myslivecká zařízení s výjimkou jednoduchých posedů
- c) pořádat hromadné sportovní, turistické a jiné akce
- d) provádět značení horolezeckých terénů nebo umisťování horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jisticích prostředků

7 Vymezení ochranného pásma:

Pro zvláště chráněné území se nenavrhuje vyhlášovat ochranné pásmo. K zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy je v souladu s § 37 odst. 1 navrhováno ochranné pásmo ze zákona, tzn. ochranné pásmo bude tvořit 50 m široký pás od hranice přírodní památky.

8 Územně správní zařazení území:

- kraj: Vysočina
- okres: Žďár nad Sázavou
- obec s rozšířenou působností: Žďár nad Sázavou
- obec s pověřeným obecním úřadem: Žďár nad Sázavou
- obec: Hamry nad Sázavou
- katastrální území: Najdek na Moravě

9 Parcelní vymezení pozemků dotčených návrhem přírodní památky a ochranného pásma přírodní památky:

9.1 Přírodní památka

Katastrální území: 637 114, Najdek na Moravě

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
403/12	lesní pozemek		122	7 641	7 641
Celkem					7 641

9.2 Ochranné pásmo přírodní památky

Katastrální území: 637 114, Najdek na Moravě

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo LV	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP(m ²)
399/1	ostatní plocha	ostatní komunikace	1	237	16
399/2	ostatní plocha	ostatní komunikace	1	11	11
400/5	trvalý travní porost		1	132	122
400/6	trvalý travní porost		1	70	70
400/7	trvalý travní porost		1	104	104
403/8	lesní pozemek		6	14 358	10 992
368/6	orná půda		149	4 251	16
397	vodní plocha	koryto vodního toku umělé	215	310	141
632	vodní plocha	koryto vodního toku umělé	215	303	303
403/11	lesní pozemek		329	14 306	3 205
555	trvalý travní porost		512	406	373
399/3	ostatní plocha	ostatní komunikace	512	89	85
399/4	ostatní plocha	ostatní komunikace	512	52	52
400/1	trvalý travní porost		512	7 353	588
400/2	trvalý travní porost		512	120	120
400/3	trvalý travní porost		512	121	121
400/4	trvalý travní porost		512	169	169
410	vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	528	26 621	3 181
368/5	orná půda		572	3 990	131
538	orná půda		610	10 649	2 223
402	ostatní plocha	neplodná půda	10002	858	858
399/5	ostatní plocha	ostatní komunikace	10002	130	130
400/8	trvalý travní porost		10002	739	661
Celkem					23 672

Katastrální území: 746 266, Sázava u Žďáru nad Sázavou

Číslo parcely podle KN	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo LV	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP(m ²)
1046/4	vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	111	163	163
342	trvalý travní porost		366	8 443	4 312
312/1	lesní pozemek		366	159 660	722
1037	lesní pozemek		393	1 511	186
Celkem					5 384

10 Předpokládaná výměra zvláště chráněného území:

- **Přírodní památka:** 0,538 4 ha
- **Ochranné pásmo:** 2,367 2 ha

** výměra ochranného pásma byla stanovena v GIS*

11 Odůvodnění záměru:

11.1 Historie ochrany území:

Po zřízení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy byla ochrana území realizována jeho vyhlášením v kategorii chráněný přírodní výtvor Usnesením Rady ONV Žďár nad Sázavou č. 242/13 ze dne 18.4.1974, které bylo dále upraveno vyhláškou ONV Žďár nad Sázavou ze dne 16.4.1987. Podle § 90 odst. 8 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny bylo území převedeno do kategorie přírodní památka a nařízením Správy CHKO Žďárské vrchy č. j. 493/04 byla provedena novela vyhlášky s úpravou bližších ochranných podmínek přírodní památky.

11.2 Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP:

Území je v současnosti chráněno zejména pro výskyt geomorfologicky význačného skalního útvaru typu mrazového srubu typického pro oblast Žďárských vrchů a ekosystémů na něj vázaných. Je však nutná úprava bližších ochranných podmínek přírodní památky, které neodpovídají aktuálním potřebám. Nyní navržené bližší ochranné podmínky jsou definovány s ohledem na zefektivnění ochrany a péče o předměty ochrany.

11.3 K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou vymezeny tak, aby obsáhly přírodní hodnoty území nově navržené přírodní památky v celém jejím rozsahu.

11.4 K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2.

11.5 K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky přírodní památky jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami přírodní památky a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.6 K jednotlivým bližším ochranným podmínkám na území přírodní památky:

ad a) provádět průzkumy a výzkumy s výjimkou těch, které jsou zadávané nebo prováděné příslušným orgánem ochrany přírody

AOPK ČR, RP SCHKO Žďárské vrchy vede přehled veškerých vědeckých poznatků týkajících se zvláště chráněného území. Průzkumné práce ve zvláště chráněném území je nutné koordinovat tak, aby nebyly ohroženy předměty ochrany, a zajistit, aby výsledky byly poskytnuté orgánu ochrany přírody. Proto je vhodné tyto činnosti vázat na souhlas OOP.

ad b) zřizovat myslivecká zařízení s výjimkou jednoduchých posedů

Zvyšování obsahu dusíku a fosforu v půdě následkem přikrmování a zvýšeného pohybu zvěře lokálně zhoršuje podmínky pro společenstva předmětu ochrany. Zvěř soustředící se v blízkosti krmelišť dále páchá výrazné škody na přirozeném zmlazení lesních dřevin. Krmeliště a vnadiště mohou být také zdrojem výskytu plevelů a jiných nepůvodních druhů. Na ploše ZCHÚ není obecně vhodné umísťovat odchytová zařízení apod.

ad c) pořádat hromadné sportovní, turistické a jiné akce

Lokality výskytu některých společenstev tvořících předmět ochrany přírodní památky mohou intenzivním pohybem osob při hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akci vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad d) provádět značení horolezeckých terénů nebo umísťování horolezeckých zařízení včetně osazování trvalých jisticích prostředků

Tyto činnosti vedou k poškozování a nežádoucím změnám povrchu skal a skalní vegetace.

11.7 K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Navržená hranice přírodní památky je totožná s hranicí parcely.

11.8 K vymezení ochranného pásma:

Pro území není nutné vyhlášovat ochranné pásmo. Ochranné pásmo tedy bude ze zákona 50 m široký pás od hranice přírodní památky.

V ochranném pásmu je dle § 37 odst. 2 zákona nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody k umísťování, povolování nebo provádění staveb, změně způsobu využití pozemků, terénním úpravám, změnám vodního režimu pozemků nebo k nakládání s vodami, k použití chemických prostředků a ke změnám druhu pozemku.

Přílohy:

- Orientační mapa PP Rozštípená skála 1:25 000
- Zákres hranice PP Rozštípená skála v katastrální mapě